

Jernverksmuseum og Aust-Agder museum og arkiv

Frank Meyer, prosjektleder, Stiftelsen Næs Jernverksmuseum, 10. mai 2024

Målsettinger

Prosjektets mål var over en prosjektperiode på to år å (1) digitalisere 27,4 hm privatarkivmateriale fra de tre viktigste jernverkene i Agder (Baaseland/Næs 14 hm, Egeland 9 hm og Froland 4,4 hm); (2) indeksere og (3) publisere materialet på Digitalarkivet. Prosjektet skulle tilføre Digitalarkivet etterspurt innhold fra en hittil underrepresentert samfunnssektor: bedriftsarkiver fra 1700- og 1800-tallet.

Resultater

I løpet av det første prosjektåret ble omtrent halyparten av materialet fra Baaseland/Næs Jernverk og alt materiale fra Egeland's Jernverk skannet og publisert. I prosjektets andre år ble den andre halyparten av arkivene etter Baaseland/Næs jernverk og hele arkivet etter Froland's jernverk skannet og publisert på Digitalarkivet.

Skanna jernverksarkiver fra 1700- og 1800-tallet 2022–2023

	eier	omfang	skanna av totalen (%)	enheter	filer
Baaseland/Næs jernverk	NJM	117,78 hm	14,00 hm (12)		
Egeland's jernverk	NJM	4,85 hm	4,85 hm (100)	467	129 620 ¹
Egeland's jernverk	AAma	4,15 hm	4,15 hm (100)	76	22 124 ²
Froland's jernverk	AAma	4,4 hm	4,40 hm (100)	37	14 473 ³
SUM			27,40 hm	580	166 217

Tilgjengeligjoring av jernverksarkiver fra Agder

	eier	lenke til Digitalarkivet
Baaseland /Næs jernverk	NJM	https://media.digitalarkivet.no/db/browse?depository%5B%5D=151&archive%5B%5D=no-NESJ_arkiv_000000000008&start_year=&end_year=&text=
Egeland's jernverk	NJM	https://media.digitalarkivet.no/db/browse?depository%5B%5D=151&archive%5B%5D=no-NESJ_arkiv_000000000009&start_year=&end_year=&text=
Egeland's jernverk	AAma	https://media.digitalarkivet.no/db/browse?archives%5B%5D=no-AAKS_arkiv000000029387&start_year=&end_year=&text=
Froland's jernverk	AAma	https://media.digitalarkivet.no/db/browse?depository%5B%5D=61&archives%5B%5D=no-AAKS_arkiv000000015069&start_year=&end_year=&text=

Formidling av jernverksarkiver fra Agder

Som en del av prosjektet, ble det laget en brukervennlig formidlingsløsning til jernverksarkivene, uavhengig av proveniens, på Næs Jernverksmuseums hjemmeside:

<https://www.jernverksmuseet.no/jernverksarkiv>.

Avvik

Prosjektet ble startet som planlagt 1.1.2022 og avsluttet 31.12.2023. Det var mindre avvik fra prosjektplanen, det vil si at alle målene ble nådd, og at vi er godt fornøyde med resultatet.

¹ Beregnet med utgangspunkt i statistikk på Arkivdigitalisering. Fra 144 308 filer ble det trukket 14 688 filer og fra 598 enheter ble det trukket 131 enheter. Disse ble digitalisert av Næs Jernverksmuseum i andre sammenhenger og bare lastet opp til Digitalarkivet. Riktig antall er 467 enheter og 129 620 filer som ble digitalisert og lastet opp på Digitalarkivet som en del av prosjektet er.

² Maskinell telling på NJMs server: 21 870 filer.

³ Maskinell telling på NJMs server: 14 513 filer.

A1: Tilpasning av prosjektaktivitet til inntektene

Prosjektplanen måtte nedskaleres for å kunne gjennomføre de viktigste delene av prosjektet med reduserte inntekter. (Tilskuddet fra Arkivverket var på 77 prosent av det omsøkte beløpet i 2021).⁴ For å rette på avviket, økte prosjektpartnerne egenandelen sin i prosjektet slik at framdrift og progresjon ble sikret.

Prosjektpartnerne bestemte seg for å konsentrere prosjektaktiviteten om skanning av de historiske dokumentene; publisering av de digitale kopiene med nødvendig metadata på Digitalarkivet; og å skape en brukervennlig inngang til materialet på Næs Jernverksmuseets hjemmeside (<https://www.jernverksmuseet.no/jernverksarkiv>).

A2: Skjøre og store dokumenter

Skanning av dokumentene fra Frolands jernverk krevde mer tid enn dokumenter fra de andre arkivene fordi disse var til dels skjøre, til dels store og vanskelig å håndtere. Det viste seg at det på denne måten ikke var tid igjen til å indeksere skanna materiale slik som opprinnelig planlagt.

A3: All skanning på Næs Jernverksmuseum

Etter at prosjektmidlene var innvilget, viste det seg at AAmas ikke hadde kapasitet på skannerne sine for å utføre skanning av de navngitte arkivene i AAmas bestand. Derfor bestemte partnerne at all skanning på Næs Jernverksmuseum. AAmas vil sto for transport til og fra NJM.

A4: Etterslep med formidling på Næs jernverksmuseums hjemmeside

Per primo januar 2024 var det et lite etterslep i formidlingen av det digitaliserte materiale på hjemmesida til Næs Jernverksmuseum (<https://www.jernverksmuseet.no/jernverksarkiv>). Materialet fra AAmas ble lastet opp på Digitalarkivet like før jul 2023, og på grunn av høy arbeidsbelastning på denne tida av året, ble formidlingen litt forsinket. Per 12. mars 2024 var avviket korrigert og prosjektet avsluttet. Kostnader som har oppstått i 2024 har ikke blitt lagt inn i prosjektregnskapet.

---

⁴ I 2022 søkte prosjektpartnerne om kr 654 000 i to år = kr 1,38 mill. Egenandelen i prosjektår 1 var AAmas 150 000 og NJM 186 000 (= kr 336 000), eller 34 prosent av totalen. I prosjektår 2 skulle den utgjøre fra NJM 243 000 og 240 000 fra AAmas (= 483 000) mot kr 605 000,- dvs. 44 prosent av totalen på kr 1 088 000,-.